

شماره : ۵۱۲/۲۷۵۹۱۱۴

تاریخ : ۱۴۰۴/۰۹/۲۹

زمان : ۱۸:۳۳:۵۱

پیوست : دارد

جمهوری اسلامی ایران

وزارت امور خارجه

۲۱۴۲۰۰۸۰

بسمه تعالی

جناب آقای سمیعی نژاد

معاون محترم وزیر و رئیس هیأت عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران ایمیدرو

جناب آقای شکوری

رئیس محترم کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

جناب آقای بهرامن

رئیس محترم انجمن خانه معدن ایران

جناب آقای طالقانی اصفهانی

رئیس محترم هیأت مدیره انجمن صادر کنندگان صنعتی معدنی و خدمات مهندسی

جناب آقای صفری حاجت آقائی

سرپرست محترم اداره کل آفریقا سازمان توسعه تجارت

موضوع: ارسال گزارش «معادن ساحل عاج»

با سلام ،

احتراما به پیوست، گزارش تهیه شده در سفارت کشورمان در ابیجان؛ با عنوان «معادن ساحل عاج»، جهت بهره برداری و اطلاع رسانی، ارسال می شود. مزید استحضار، اقتصاد ساحل عاج، سالیان طولانی صرفا به تولیدات کشاورزی به ویژه کاکائو وابسته بود، ولی در چند سال گذشته بخش معدن به یکی از پایه های اصلی اقتصاد این کشور تبدیل شده است. ساحل عاج دارای ذخایر قابل توجهی از آهن، بوکسیت، الماس و طلا است و سیاست های این کشور در سرمایه گذاری و توسعه بخش معدن به نتایج قابل توجهی رسیده است. در سال ۲۰۲۵، این کشور بیش از ۶۲ میلیون تن طلا استخراج کرده است.

محمد رضا ناظری
مدیر کل دفتر هماهنگی های اقتصادی

بسمه تعالی

معادن ساحل عاج

خلاصه مدیریتی:

اقتصاد ساحل عاج از سال ۲۰۱۲ رشد پایداری را تجربه کرده است و بخش معدن به مدد سرمایه‌گذاری‌های مستقیم خارجی، نقش فزاینده‌ای در اقتصاد این کشور ایفا می‌نماید. سالها اقتصاد این کشور صرفاً به تولیدات کشاورزی به ویژه کاکائو وابسته بود ولی در چند سال گذشته بخش معدن به یکی از پایه‌های اصلی اقتصاد این کشور تبدیل شده است. ساحل عاج دارای ذخایر قابل توجهی از آهن، بوکسیت، الماس و طلا است و سیاست‌های این کشور در سرمایه‌گذاری و توسعه بخش معدن به نتایج قابل توجهی رسیده است. در سال ۲۰۲۵، این کشور بیش از ۶۲ میلیون تن طلا استخراج کرده است.

متن:

منابع معدنی قابل توجه این کشور شامل طلا، آهن، منگنز، بوکسیت، نیکل، کبالت، الماس و مس کلمبو-تانталیت (جدول زیر) است. این منابع هنوز تا حد زیادی دست‌نخورده باقی مانده‌اند.

Tableau 4. : Potentiel minier de la Côte d'Ivoire.

Sources : MMG/DGMG et Rapport sur l'état de l'Environnement, 2020.

Substances	Localisations	Ressources estimées
Or	Nord, Centre, Ouest, Sud-Est	38,523 tonnes
Fer	Monts Klahoyo-Tia, Gao, Monogaga	2,74 milliards de tonnes
Nickel Latéritique	Sipilou, Founbesso	1 347 975 tonnes
Manganèse	Bondoukou, Lauzoua, Ziemougoula	1 325 525 tonnes
Diamant	Bobé et Tortiya	4 012 carats
Bauxite	Divo, Bénéné et Toumodi	272 294 tonnes
Cuivre Nickel	Ouest	Plus de 50 millions de tonnes
Colombo-tantalite	Issia	145 tonnes

ملاحظه: اصطلاح "کلمبو-تانталیت" یک کلمه مرکب است که به کولتان، سنگ معدن سیاه یا قهوه‌ای مایل به قرمز که نیوبیوم و تانتالوم از آن استخراج می‌شوند، اشاره دارد. این مواد معدنی برای ساخت خازن‌های دستگاه‌های الکترونیکی مانند تلفن‌های هوشمند و رایانه‌ها ضروری هستند.

بخش معدن ساحل عاج در سال‌های اخیر رشد قابل توجهی را تجربه کرده است، به ویژه با تصویب قانون جدید معدن در سال ۲۰۱۴ و لغو تحریم‌های اعمال شده بر صادرات الماس ساحل عاج از سال ۲۰۰۵ توسط شورای امنیت سازمان ملل در آوریل ۲۰۱۴، که آن را به بازاری بسیار جذاب تبدیل کرده است.

بخش معدن در سال ۲۰۱۹، ۱۳,۹۹۳ هزار شغل مستقیم در مقایسه با ۱۳,۳۲۷ هزار شغل در سال ۲۰۱۸ ایجاد کرد که نشان‌دهنده ۵٪ افزایش است و ۴۱,۸۸۵ هزار شغل غیرمستقیم در سال ۲۰۱۹ در مقایسه با ۳۹,۸۹۰ هزار شغل در سال ۲۰۱۸ ایجاد کرد که در این بخش نیز نشان‌دهنده ۵٪ افزایش است.

این بخش در سال ۲۰۱۹، ۹۴,۵۶۲ میلیارد فرانک سیفا CFA درآمد مالیاتی ایجاد کرد، در حالی که در سال ۲۰۱۸، ۶۵,۸۴۱ میلیارد فرانک سیفا CFA درآمد مالیاتی ایجاد کرده بود که نشان‌دهنده ۴۳,۶۲٪ افزایش است.

تولیدات معادن ساحل عاج در پایان سال ۲۰۱۹:

- ۳۲,۵۶۸ تن طلای خام در سال ۲۰۱۹ در مقایسه با ۲۴,۴۸۸ تن در سال ۲۰۱۸، که افزایش ۳۳ درصدی را نشان می‌دهد.

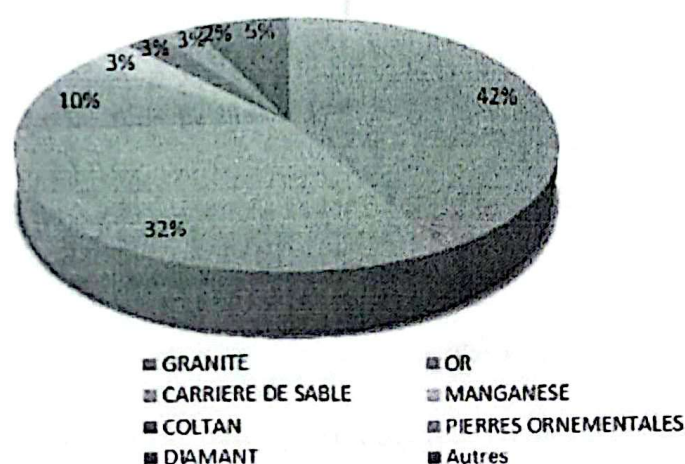
- ۱۱۸۱۸۰۳,۶۴ تن منگنز در سال ۲۰۱۹ در مقایسه با ۷۹۱,۹۱۱ تن در سال ۲۰۱۸، که افزایش ۴۹,۲۳ درصدی را نشان می‌دهد.

- ۶۶۰,۱۴۴ تن نیکل در سال ۲۰۱۹ در مقایسه با ۸۸۹,۵۸۵ تن در سال ۲۰۱۸، که کاهش ۲۵,۷۹ درصدی را نشان می‌دهد.

ساحل عاج در طول یک دهه، تولید طلای خود را که در سال ۲۰۰۹، ۷ تن بود، چهار برابر کرده و تولید منگنز خود را بیست و چهار برابر افزایش داده، به ۴۱۰۰۰ تن رسانده است. تعداد عملیات معدنی مجاز پس از ارزیابی اثرات زیست‌محیطی و اجتماعی (ESIA) هر ساله افزایش می‌یابد. این پروژه‌ها شامل بهره‌برداری از چندین ماده معدنی است که مهمترین آنها گرانیت، طلا و ماسه هستند که به ترتیب ۳۷٪، ۳۵٪ و ۱۱٪ را تشکیل می‌دهند. سایر مواد معدنی (منگنز، کلمبیت-تانتالیت، الماس، نیکل، بوکسیت و غیره) ۱۷٪ را تشکیل می‌دهند. این تعداد بین سال‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۱۹ از ۱۲ به ۴۶ افزایش یافته است. جدول زیر خلاصه‌ای از عملیات اصلی امور معدنی را نشان می‌دهد.

Tableau 5. : Principales exploitations minières

N°	Sociétés d'exploitation et localisation	Minerais	Etat
01	Agbaou Gold Operations (Divo)	Or	Mine en production
02	Bonikro Gold Mines Sa (Hire)	Or	Mine en production
03	Perseus Mining Ci (Boundiali)	Or	Mine en production
04	Société des Mines Ity (SMI) (Zouhan-Hien)	Or	Mine en production
05	Tongon Sa (Korhogo)	Or	Mine en production
06	Hire Gold Mines Sa (Hire)	Or	Mine en production
07	Afema Gold Sa (Aboisso)	Or	Mine en construction
08	Société Des Mines De Daapleu Sa (Blolequin – Zouan Hien)	Or	Mine en production
09	Persus Yaoure Ci (Bouaflé)	Or	Mine en construction
10	Bondoukou Manganese Sa (Bondoukou)	Manganèse	Mine en production
11	Ivoire Manganese Mines Sa (Odiénne)	Manganèse	Mine en production
12	Shiloh Manganese Sa (Dikodougou)	Manganèse	Mine en production
13	Compagnie Minière Du Littoral (Cml) (Guitry)	Manganèse	Mine en production
14	Compagnie Minière Du Bafing (Cmb) (Touba-Biankouman)	Nickel latéritique	Mine en production
15	Lagune Exploitation Bongouanou (Leb) (Bongouanou)	Bauxite	Mine en construction

Figure 14: Type de minerais exploité de 2010 à 2019.

Tableau 6. : Evolution de la production de l'or, du manganèse et du nickel de 2009 à 2019.

Année	Production d'or (Tonnes)	Production de manganèse (Tonnes)	Production de nickel latéritique (en Tonnes)
2009	7,05	-	-
2010	5,08	-	-
2011	12,35	41	-
2012	13,2	120,5	-
2013	15,4	271,6	-
2014	18,6	271,6	-
2015	23,5	263,2	-
2016	25,05	207,043	-
2017	25,395	510 073	379 766
2018	24,488	791 911	889 585
2019	32,568	1 181 803,635	660 144
Total	202,681	2 485 005,535	2 485 208,216

تولید نیمه صنعتی و دستی به ۹۱ کیلوگرم می‌رسد (اظهارات EITI سال ۲۰۱۹ از شرکت‌ها).

افزایش تولید طلا در این دوره به دلیل افزایش ظرفیت تولید مجتمع معدنی ایتی-دابلئو، و همچنین انجام برخی اقدامات موثر از جمله افزایش نظارت و کنترل بر فعالیت‌های استخراج و جلوگیری از استخراج غیرقانونی طلا (۲۲۲ سایت استخراج غیر قانونی طلا مورد بازرسی قرار گرفته و ۱۳۹ نفر دستگیر و برخی دیگر تحت پیگرد قانونی قرار گرفتند). فعالین غیر مجاز در معادن طلا سالانه حدود پنجاه میلیارد فرانک سیفا به دولت ضرر می‌رسانند.

در ساحل عاج، فعالیت معدنکاران سنتی در درجه اول شامل استخراج الماس است. این فعالیت به بیش از نیم قرن پیش، عمدتاً در مناطق سگولا و تورتیا، برمی‌گردد. ذخایر تخمینی حدود ۱۱ میلیون قیراط است و تولید عمدتاً از دو منطقه معدنی سگولا و تورتیا استخراج می‌شود. طبق برآوردها، ظرفیت تولید در سگولا بین ۳۸۰۰۰ تا ۳۷۵۰۰۰ قیراط و در تورتیا بین ۱۳۰۰۰ تا ۲۰۰۰۰ قیراط متغیر است.

برای تشویق سرمایه‌گذاری در بخش معدن، دولت ساحل عاج در سال ۲۰۱۴ قانون جدیدی را درخصوص معدن به تصویب رساند که براساس آن مجوز بهره برداری برای شرکت‌های داخلی و همچنین خارجی صادر می‌گردد.

براساس این قانون، مجوز برای بهره برداری در مناطق زیر صادر گردید.

- طلا (ایتی، آنگویا، افما، بونیکرو هیره، آگباو، فتکرو، هانا لوبو، تونگون، (Ity, Angovia, Aféma, Tongon)

(Bonikro-Hiré, Agbaou, Fétêkro, Hana Lobo

- نیکل (بیانکوما)، (Biankouma)

- بوکسیت (گرند لاهو)، (Grand- Lahou)

- کلمبو-تانتالیت (ایسیا)، (Issia)

- آهن (کوه کلاهویو، مونوگاگا)، (Mont Klahoyo, Monogaga-Victory)

- الماس (Pélési-Vavoua, Bobi-Séguéla, Tortiya, Séguéla, lty)

- منگنز (گرند لاهو، لاوزوا)، (Grand- Lahou, Lauzoua)

- سنگ های زینتی (Yakala-Séguéla, Okrouyo-Soubre)

در عین حال، استخراج مواد معدنی ساختمانی (ماسه سیلیس، گرانیت، شن) نیز رونق زیادی را پیدا کرده و به گسترش مناطق شهری و توسعه زیرساخت های جاده ای مرتبط است.

معادن طلا :

ساحل عاج به تدریج به عنوان یک ستاره در حال ظهور در صنعت طلای غرب آفریقا ظاهر می شود. با توجه به پتانسیل منابع زیرزمینی فوق العاده، قوانین و مقررات جذاب و ثبات سیاسی اطمینان بخش، این کشور موفق گردید بزرگترین شرکت ها را در بخش معدن در سطح جهانی جذب نماید.

در سال ۲۰۲۵، تولید طلای این کشور از ۶۲ تن فراتر رفت که در مقایسه با ۴۸ تن در سال ۲۰۲۲ چهارده تن افزایش داشته است.

صنعت استخراج طلا به دلیل رشد چشمگیر در چند سال گذشته بعنوان یکی از پایه های اصلی اقتصاد ساحل عاج تبدیل شده است.

در سال ۲۰۲۵، ساخت معدن کونه، با ذخیره تخمینی ۱۵۵ تن طلا، با سرمایه گذاری ۶۱۰ میلیون یورویی شرکت مونتاژ گلد آغاز گردید و دومین معدن بزرگ طلا در منطقه دوروپو توسط شرکت ریسولوت ماینینگ لیمیتد کشف گردید.

بهره برداری از یک معدن طلای در منطقه تاندا، در شرق ساحل عاج، در سال ۲۰۲۸ آغاز خواهد شد. به گفته ایان کوکرل، مدیرعامل شرکت Endeavour Mining، پس از دیدار با رئیس جمهور ساحل عاج در ابیجان، بهره برداری از این معدن که در سال ۲۰۲۲ کشف شد و «تاندا-ایگوئلا» نام گرفت، حدود ۱۱ تن طلا در سال تخمین زده می شود.

به گفته مدیرعامل شرکت مذکور، کل تولید در طول ۱۵ سال، ۱۵۰ تن طلا خواهد بود. این معدن تقریباً ۴۰۰۰ شغل مستقیم و غیرمستقیم ایجاد خواهد کرد و سرمایه‌گذاری معادل ۸۰۷ میلیون یورو در آن انجام خواهد گرفت.

معادن اصلی طلای ساحل عاج:

هشت معدن صنعتی بزرگ به دلیل عملکرد، پتانسیل و تأثیرشان بر ساختار اجتماعی-اقتصادی ملی، در ساحل عاج بسیار برجسته هستند.

۱. معدن ایتی - شرکت اندیور Mine d'Ity – Endeavour Mining

معدن ایتی که در غرب کشور واقع شده است، یکی از قدیمی‌ترین معادن فعال به شمار می‌آید. با توجه به انجام توسعه مداوم، این معدن همچنان یکی از سایت‌های اصلی تولید کشور است. در سال ۲۰۲۳، این معدن به طور قابل توجهی موجب بالا رفتن سود شرکت اندیور گردید. شرکتی که همچنان تولیدکننده پیشرو طلا در ساحل عاج است.

۲. معدن تونگون - شرکت طلای بریک Mine de Tongon – Barrick Gold

معدن تونگون که در ۶۲۸ کیلومتری شمال آبیجان واقع شده است، از سال ۲۰۱۰ در حال بهره‌برداری است. این معدن در سال ۲۰۲۳ تقریباً ۲۰۴,۰۰۰ اونس طلا یا ۵,۷۸ تن تولید کرد که نشان‌دهنده ثبات و سودآوری آن است. باریک به طور فعال در حال انجام اکتشافات در اطراف این سایت برای افزایش طول عمر عملیاتی آن است.

۳. معدن یائوره - شرکت معدنی پرسئوس Mine de Yaouré – Perseus Mining

معدن یائوره، نزدیک بوآفله، که در سال ۲۰۲۱ به تولید تجاری رسید، خود را به عنوان یکی از مدرن‌ترین سایت‌های کشور تثبیت کرده است. در سال ۲۰۲۳، این معدن به تولید ۲۷۱,۴۹۹ اونس (تقریباً ۷,۷ تن) رسید، اما در سال ۲۰۲۴ به ۲۳۹,۶۳۷ اونس کاهش یافت. شرکت معدنی پرسئوس آن را یک ستون استراتژیک برای عملیات خود در آفریقا می‌داند.

۴. معدن آگبائو - شرکت Allied Gold

آگبائو که زمانی یکی از پربازده‌ترین معادن این کشور بود، اکنون وارد مرحله گذار شده است. حتی در دوران افول، همچنان در برنامه‌های آینده Allied Gold، به ویژه برای پروژه‌های توسعه مجدد یا بهینه‌سازی، از اهمیت بالایی برخوردار است.

۵. معدن سگولا – شرکت Fortuna Silver Mines

معدن سگولا که در ماه مه ۲۰۲۳ در منطقه ورودوگو افتتاح شد، برای تولید میانگین ۱۳۳۰۰۰ اونس طلا در سال، در شش سال اول فعالیت خود طراحی شده است و عمر تخمینی معدن هشت سال تخمین زده می‌شود. این معدن یکی از معادن بکر ساحل عاج در بخش مرکزی به سمت غرب می باشد.

۶. معدن لافیگو – شرکت معدنکاری اندیور Mine de Lafigué – Endeavour Mining

معدن لافیگو که در سال ۲۰۲۴ در داباکالا با هدف تولید سالانه ۱۸۰،۰۰۰ تا ۲۱۰،۰۰۰ اونس از سال ۲۰۲۵ افتتاح گردید. این معدن از زمان راه‌اندازی تاکنون ۹۶،۰۰۰ اونس تولید کرده است.

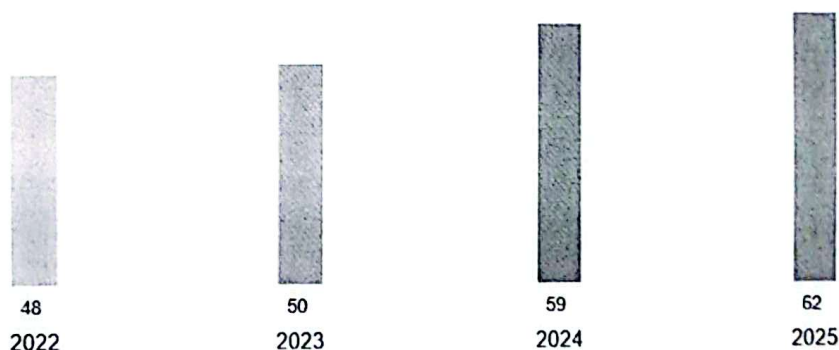
۷. پروژه دالوا Proj et de Daloa

پروژه دالوا که هنوز در مرحله توسعه است، نویدبخش تقویت ظرفیت تولید منطقه مرکزی-غربی است. انتظار می‌رود اولین عملیات صنعتی در سال‌های آینده آغاز شود و چشم‌انداز ادغام سریع آن در شبکه ملی استخراج طلا وجود دارد.

۸. معدن بوندیالی – گروه آروم Mine de Bondiali – Groupe Arum

معدن بوندیالی که کمتر در باره آن تبلیغ صورت گرفته ، یک معدن بسیار مهم می باشد که توسط شرکت ساحل عاجی آروم اداره می‌شود. این معدن دوران جدیدی را آغاز کرده است. قبلا این معدن توسط شرکت های چند ملیتی مورد بهره برداری قرار می گرفت.

Evolution de la production d'or ivoirienne entre 2022 et 2025

سایر مواد معدنی

- پتانسیل منگنز: ۱۲ میلیون تن. در سال ۲۰۲۴، چهار معدن در حال بهره‌برداری بودند که در سال ۲۰۲۳ مجموع تولید آنها ۱,۱۷ میلیون تن (۲۶,۴٪+) بود.

- پتانسیل نیکل: ۲۶۰ میلیون تن. مجموع تولید در سال ۲۰۲۳، ۱,۹ میلیون تن بود.

- پتانسیل الماس: ۱۱ میلیون قیراط. تولید در سال ۲۰۲۳، ۲۳۶۷ قیراط بود و پیش‌بینی می‌شود در سال‌های ۲۰۲۵/۲۰۲۶ از ۵۰۰۰ قیراط فراتر رود.

منابع:

<https://unfccc.int/sites/default/files/resource/BUR2%20Cote%20dIvoire.pdf>

<https://www.teamfrance-export.fr/fiche-marche/infrastructures/mines/CI>

<https://energia-africa.com/mine-en-cote-divoire-focus-sur-les-8-sites-qui-portent-le-secteur>

<https://afrimag.net/production-dor-forte-montee-en-cote-divoire>

https://www.centif.ci/wp-content/uploads/2025/03/Rapport-Final_Evaluation-Risques-BC-FT_Cote-dIvoire-Resume-Analytique_FINAL-DGDM-mines.docx.pdf

<https://www.jeuneafrique.com/1635312/economie-entreprises/en-cote-divoire-endeavour-dans-les-starting-blocks-pour-exploiter-la-mine-dor-de-tanda-des-2028>

تهیه شده در سفارت جمهوری اسلامی ایران - ابیجان

آبان ماه ۱۴۰۴